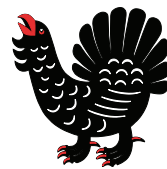

MTK Keski-Suomi

Keski-Suomi **MTK**

Vuosikertomus 2010

Sisältö

Puheenjohtajan ajatuksia vuodesta 2010.....	5
Maatalous Suomessa 2010.....	6
Rakenne.....	6
Sadot.....	6
Kotieläintuotanto.....	7
Maatalouden tulo- ja kannattavuuskehitys.....	7
Maatalouden rakenne Keski-Suomessa.....	8
Maatilojen rahavirrat Keski-Suomessa.....	8
Metsätalous Suomessa 2011.....	10
Puun tarjonta ja hakkuut.....	10
Puun hinnat.....	10
Metsätalouden kannattavuus.....	10
Puumarkkinat Keski-Suomessa.....	11
Kemera-varat.....	11
MTK-Keski-Suomen jäsenet tuottajayhdistyksittäin.....	12
Maataloustuottajain Keski-Suomen liitto 2010.....	13
Johtokunta 2010.....	14
Toimintakertomus 2010.....	15
MTK-Keski-Suomen vuosi 2010.....	15
Kevätkokous.....	18
Syyskokous.....	19
Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset.....	20
Täky – Maatilat kehittyvät koulutushankkeen	
toiminta vuonna 2010.....	21
Täky-hankkeen järjestämät koulutustilaisuudet.....	22
Liiton talous.....	23
Tuloslaskelma.....	23
Taselaskelma.....	24
Tilintarkastuskertomus.....	25
Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö.....	27
Yhteisöjäsenten katsaukset.....	29
Atrialaisten yhtiöiden vuosi 2010.....	29
Maitomarkkinat 2010.....	30
Keski-Suomen Osuuspankin toiminta kehittyi suotuisasti.....	33
Puun käyttö kasvamassa.....	34
MTK K-S toimintasuunnitelma vuodelle 2011.....	36
Talousarvio vuodelle 2011.....	39
Osoite- ja yhteystiedot.....	40
Liiton johtokunta 2011.....	40
Edustajat MTK:n valtuuskunnassa 2011.....	40
Liiton toimihenkilöt.....	40
Tuottajayhdistysten yhteystiedot.....	40

Jarkko Pakkanen

Puheenjohtajan ajatuksia vuodesta 2010

2010 MTK järjestönä pyrki vaikuttamaan moninaisiin jäsenistönsä joka-päiväistä elämää koskettaviin asioihin. Työtä on tehty niin maatalouden, metsätalouden kuin sosiaalipolitiikankin saroilla unohtamatta ympäristönsuojelun aiheuttamia haasteita monien muiden asioiden rinnalla. Lukuisat luottamushenkilöt ovat niin kunnallisella kuin maakunnallisellakin tasolla tehneet paljon työtä mm. maankäytön suunnittelun ja muiden jäsenten elämään ja yritystoimintaan suoraan vaikuttavien asioiden parissa, kuin huomaamatta tehden samalla järjestön jäsenten edunvalvontaa. Suurin osa pitkäjänteisestä edunvalvontatyöstä jää perusjäseneltä helposti huomaamatta, koska sen välittömiä vaikutuksia on vaikea mitata.

MTK:n vuoden 2010 edunvalvonnan saavutuksista tärkeimpiä ovat EU:n maatalouspolitiikan uudistuksen pohjustaminen. Komission syksyiseen tiedonantoon, jossa yhteisen maatalouspolitiikan linjoja on hahmoteltu, päätyi iso joukko MTK:n ajamia asioita kuten myös parlamentin mietintöön. Ehkäpä oleellimmat näistä ovat tavoite tuotannon säilyttämisestä EU:n kaikilla alueilla, mahdollisuus tuotantoon sidotun tuen maksamisesta, sekä EU:n osarahoitteen luonnonhaitta-korvauksen säilyminen myös tulevaisuudessa. Itsestäänselvyyksiä nämä asiat eivät ole.

Markkinaedunvalvonta ei ole tuottanut toivottua tulosta. Hintoja MTK ei voi sopia. Tästä tuore muistutus on kilpailuviraston puuttuminen MTK:n julkaisemaan energiapuun hinnoittelutiedotteeseen. Tämä on hyvä muistaa kun miettii konkreettisia saavutuksia. Konkreettinen saavutus olisi jos vihdoin tuottaja- ja toimialaorganisaatiolaki näkisi päivänvalon. Sen eteen on moni tehnyt työtä. Toimialaorganisaatioiden kautta hintoihin olisi jo vaikutusmahdollisuus. Osuuskuntien hal-

linnossa olevat luottamushenkilöt ovat niitä joilla on suurimmat mahdollisuudet vaikuttaa siihen millä eväillä hintaneuvottelijat kaupan kanssa asioivat.

Järjestön organisaation kehittämisen on edelleen työn alla, mutta mitään näkyvää etenemistä asiassa ei ole tapahtunut. Tähän toivoisi mielellään olevan vuoden tuovan jotakin todellisia saavutuksia jotka mahdollistaisivat järjestön kehittymisen ja ajassa mukana pysymisen

Keväällä viljelijät toimivat kerrankin niin kuin sen hetkinen informaatio käsiki. Vilja-alaa pienennettiin, luonnonhoitopeltojen määrää nostettiin ja rypsin viljelyyn innostuttiin monilla tiloilla vuosien tauon jälkeen. Heinäkuun puolivälissä satonäkymät alkoivat muuttua, myös muualla kuin Suomessa. Suurilla viljan viejämailla alkoi ilmetä säiden aiheuttamia satotappioita. Venäjän asettama vientikielto viimeistään aiheutti markkinarallin jonka loppua ei vielä ole nähty. Osansa soppaan aiheuttavat jalot ympäristötavoitteet joiden seurauksena pelloilla tuotetaan energiaraaka-aineita ruuan sijaan. Näistä ehkä merkittävin on USA:ssa tuotettava maissi josta tislataan etanolia liikennepolttoaineisiin. Lisääntynyt maissiala on pois vehnän viljelyalasta, joka taas väjäämättä aiheuttaa vajetta markkinoille. Pohjois-Afrikan konfliktien lopulliset vaikutukset elintarvike- ja tuotantopanosmarkkinoihin selviävät vasta tilanteen rauhoituttua.

Vajaassa puolessa vuodessa kaksinkertaistunut viljan hinta tilanteessa, jossa muiden peruselintarvikkeiden hinnat pysyvät ennallaan tai jopa pyrkivät laskemaan, kertoo karua kieltä siitä, ettei suomalainen elintarvikemarkkina toimi. Toimivilla markkinoilla nousevat tuotantokustannukset siirtyvät pienellä viiveellä hintoihin. Keväen elintarvikealan lakko ei ainakaan helpottanut elintarvikejalostajien mahdollisuuksia siirtää kohonneita kustan-

nuksia hintoihin. Kauppa sai osoitettua kuinka helposti ja nopeasti paikallista vajetta voidaan paikata tuonnilla, tuonti jäi käytännöksi painostaa kotoisen tarjonnan hintaa alaspäin. Tulosta elintarvikejalostajista tekivät ne jotka olivat lakon vaikutuspiirin ulkopuolella.

Voimakkaasti kohonneet maailman markkinahinnat kertovat siitä ettei katastrofivaraa varastoissa juuri ole nykyiseenkin maailman väkilukuun. Saati siihen tilanteeseen jossa maailman väkiluku on tuplaantunut muutamien kymmenien vuosien kuluttua. Tilannetta ei ilmeisesti ole huomannut arvovaltainen maabrändivaltuuskunta joka on teeseissään 2030 luvulle visioinut suurimman osan Suomen järvistä juomakelpoisiksi. Tärkein ruotuun laitettava taho on tietenkin suomalainen alkutuotanto. Avainratkaisu valtuuskunnan mielestä on se, että puolet maan pinta-alasta on luomutuotannossa.

Ajatuksessa ei ole mitään pahaa, päinvastoin. Ellei kasvinjalostuksessa ja viljelymenetelmissä tapahdu todella nopeasti suuria harppauksia, ruuasta tulee todella arvotavaraa jota ei haaskata. Kaikille halukkaille sitä ei riitä. Ehdottomasti valtuuskunnan kanssa olen samaa mieltä siitä että tavoitteen saavuttaminen edellyttää laajaa maatalouden, tutkimuksen, teknologian, elintarvikealan ja kaupan yhteistyötä. Alkajaisiksi vaikka lähiruuan käytön nostaminen samaan lukemaan olisi ollut realistisempi tavoite kuin luomun 50% pinta-ala. Maabrändivaltuuskunnan pohtiessa tämän kaltaisia ajatuksia ruuasta ja alkutuotannosta olisi paikallaan ollut, että joukossa olisi mukana myös joku alaa tunteva. Järjestön keulakuvista olisi varmasti löytynyt siinä joukossa pärjääviä ihmisiä, tosin olisihan se voinut aiheuttaa liikaa realismin kahleita joukon työlle.

MTK-Keski-Suomen jäsenet tuottajayhdistyksittäin 31.12.2010

Paikallisyhdistys	alle 3 ha	3-5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-25 ha	25-50 ha	yli 50 ha	jäsentiloja yhteensä	yli 3ha tiloja yhteensä	perheenjäseniä	muuta jäseniä	kaikki jäs. Yht. 2010	kaikki jäs. Yht. 2009	kaikki jäs. Yht. 2008	Muutos 10/09
01 Haapamäki (Keurusseutu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	104	107	-107
02 Hankasalmi	34	6	17	16	42	43	33	191	157	291	9	491	505	519	-14
03 Joutsa	29	2	15	9	17	21	11	104	75	119	4	227	244	257	-17
04 Jyväskylä	31	4	10	8	14	18	16	101	70	104	23	228	226	234	2
05 Jämsän seutu	135	30	46	37	47	39	18	352	217	412	13	777	778	791	-1
07 Kannonkoski	21	2	4	11	10	15	11	74	53	154	0	228	228	233	0
08 Karstula	20	1	6	10	17	29	23	106	86	173	2	281	292	296	-11
09 Keurusseutu	106	4	40	32	39	39	22	282	176	357	9	648	456	522	192
10 Kinnula	4	0	8	13	28	24	9	86	82	62	4	152	145	152	7
11 Kivijärvi	18	2	3	4	13	7	5	52	34	77	8	137	134	137	3
13 Konnevesi	114	15	20	14	26	36	4	229	115	262	15	506	501	507	5
14 Korpilahti-Muurame	105	13	28	12	31	32	26	247	142	266	8	521	515	487	6
15 Kyyjärvi	35	4	4	7	19	16	13	98	63	136	4	238	241	287	-3
16 Laukaa	66	8	15	18	29	43	37	216	150	204	9	429	435	444	-6
17 Leivonmäki	17	2	6	3	4	4	4	40	23	72	5	117	118	127	-1
18 Lievestuore	14	1	1	5	4	8	10	43	29	64	6	113	110	111	3
19 Luhanka	31	4	10	11	7	8	4	75	44	76	5	156	158	161	-2
22 Muurasjärvi	23	0	3	2	6	11	14	59	36	99	18	176	179	181	-3
23 Petäjävesi	25	3	9	12	14	11	8	82	57	85	8	175	177	176	-2
24 Pihlajavesi (Keurusseutu)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	106	110	-106
25 Pihlajavesi	36	1	7	6	9	25	21	105	69	140	4	249	255	266	-6
27 Saarijärvi	80	10	33	33	55	80	32	323	243	345	15	683	686	601	-3
28 Sumiainen (Äänekoski)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	244	255	-244
29 Toivakka	18	3	5	5	9	10	7	57	39	56	0	113	112	116	1
30 Uurainen	18	7	11	14	17	16	9	92	74	137	10	239	233	242	6
31 Viitasaari	65	6	15	14	20	48	23	191	126	209	13	413	409	419	4
32 Äänekoski	87	16	33	30	35	22	13	236	149	365	25	626	389	397	237
Yhteensä	1132	144	349	326	512	605	373	3441	2309	4265	217	7923	7980	8135	-57

Maataloustuottajain Keski-Suomen liitto 2010

LIITON TOIMINTA-ALUE JA JÄSENISTÖ

Maataloustuottajain Keski-Suomen liiton toiminta-alue käsittää koko Keski-Suomen lukuun ottamatta Kuhmoisten kuntaa. Liiton toimisto on Jyväskylässä.

MTK-Keski-Suomi
Jäsentiloja
31.12.2010 yht. 3441 kpl
31.12.2009 yht. 3493 kpl
(-52)

PAIKALLIS-YHDISTYKSET (24)

Vuonna 2010 tuottajaliittoon kuului 24 paikallista tuottajayhdistystä. Jäsentiloja oli vuoden 2010 lopussa 3441 kpl ja henkilöjäseniä yhteensä 7923.

YHTEISÖJÄSENET

Osuusmeijerit (5)

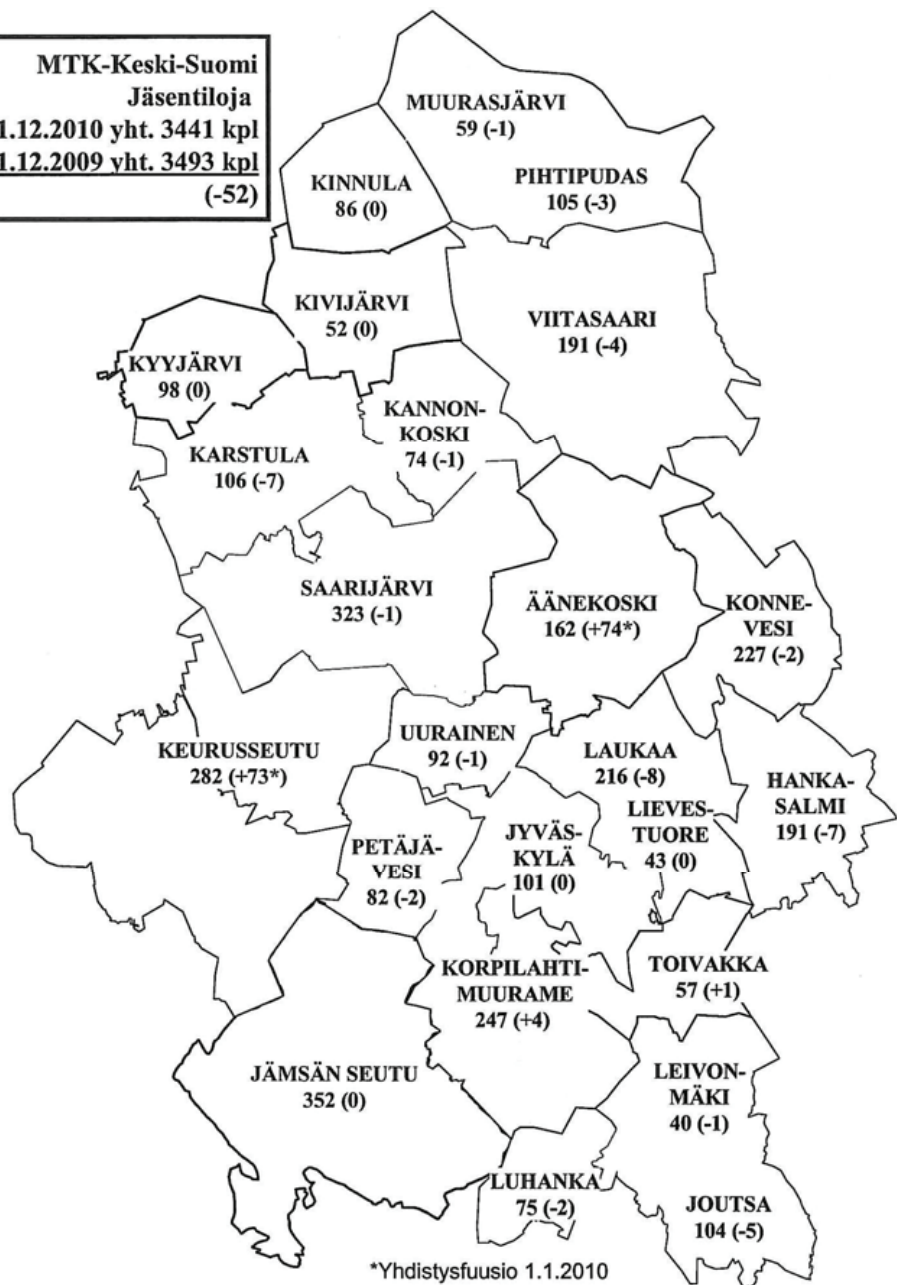
Osuuskunta Maitosuomi
 Osuuskunta Itämaito
 Osuuskunta Pohjolan Maito
 Osuuskunta Tuottajain Maito
 Osuuskunta Maitomaa

Osuuskaupat (1)

Osuuskauppa Keskimaa

Muut yhteisöjäsenet (7)

Osuusteurastamo Järvi-Suomen Portti
 Osuuskunta Lihakunta
 Itikka Osuuskunta
 Metsäliitto Osuuskunta
 Keski-Suomen Osuuspankki
 Vapo
 Tapiola

Johtokunta 2010

PUHEENJOHTAJA
 Pusa Paula, Keuruu
 Varapuheenjohtaja
 Johtokunnan jäsen

vuodesta
 2009
 1998-1999 ja 2007-2008
 1994-1999 ja 2006

VARAPUHEENJOHTAJA
 Hankamäki Kalle, Jämsä
 Puheenjohtaja
 Johtokunnan jäsen

vuodesta
 2009
 2007-2008
 2006

MUUT JÄSENET

Heinonen Tiina, Luhanka 2005
 Kainu Hannu Kyyjärvi 2007
 Kauppinen Jukka, Hankasalmi 2010
 Mäkelä Simo, Kannonkoski 2010
 Pakkanen Jarkko, Jyväskylä 2009
 Savolainen Jyrki, Laukaa 2007
 Toikkanen Irma, Pihtipudas 2002

NUORTEN VALIOKUNTA

Ahonen Tomi, Uurainen
 Anttila Tuomo, Jämsän seutu
 Lunttila Tommi, Äänekoski
 Mäkinen Tuomas vpj., Jyväskylä
 Tuukkanen Antti pj., Kyyjärvi
 Vaissi Juho, Keurusseutu
 Heinonen Tiina (jk.ed), Luhanka
 Kettunen Anja, siht.

EDUSTAJAT ITÄ-SUOMEN TUOTTAJALIITTOJEN VALIOKUNNISSA 2010

MAITVALIOKUNTA

Kainu Hannu, Kyyjärvi
 Pusa Paula, Keuruu

LUOMUVALIOKUNTA

Poikonen Toivo, Karstula
 Hatakka Markku, Hankasalmi
 Lunttila Tommi, asiantuntija, Äänekoski

MAASEUTUYRITTÄJÄVALIOKUNTA

Pekkarinen Sirpa, Viitasaari
 Lehmuskoski Jussi, Uurainen
 Kettunen Anja, sihteeri

YMPÄRISTÖ- JA MAAPOLIITTINEN VALIOKUNTA

Kytömaa Marko, Laukaa
 varaj. Kallio Mikko, Saarijärvi

VILJAVALIOKUNTA

Hankamäki Kalle, Jämsän seutu
 Lunttila Tommi, asiantuntija, Äänekoski
 Lappalainen Juha, sihteeri

LIHAVALIOKUNTA

Mäkelä Simo, Kannonkoski
 Kauppinen Jukka, Hankasalmi
 Hetemäki Eero, asiantuntija, Saarijärvi

SOSIAALIVALIOKUNTA

Vesterinen Liisa, Keurusseutu
 Pelto-Arvo Reijo, Jämsän seutu
 Pusa Paula, asiantuntija, Keurusseutu
 varaj. Toikkanen Irma, Pihtipudas

VEROVALIOKUNTA

Vuoriniemi Hannu, Keurusseutu
 Pirttiniemi Ari, Saarijärvi

KULUTTAJATYÖRYHMÄ

Leivonen Vuokko, Viitasaari
 varaj. Heinonen Tiina, Luhanka

EDUSTAJAT MTK

VALTUUSKUNTA

Pusa Paula, Keurusseutu
 Lunttila Tommi, Äänekoski

VALTUUSKUNNAN VARAJÄSENET

Hankamäki Kalle, Jämsän seutu
 Heinonen Tiina, Luhanka

ALUEKEHITYSVALIOKUNTA

Häkkinen Minna, Korpilahti-Muurame

MAASEUTUYRITTÄJÄVALIOKUNTA

Lehmuskoski Jussi, Uurainen

SIKAJAOSTO

Hetemäki Eero, Saarijärvi

ENERGIAVALIOKUNTA

Kalmari Erkki, Laukaa

Toimintakertomus 2010

MTK-Keski-Suomen vuosi 2010

MTK Keski-Suomen johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin edelleen Paula Pusa Keuruulta ja varapuheenjohtajaksi valittiin edelleen Kalle Hankamäki Jämsästä. Uutena johtokunnan jäsenenä aloitti Simo Mäkelä Kannonkoskelta Markku Kinnusen luovuttua paikastaan. MTK:n valtuuskunnan uutena jäsenenä aloitti Tommi Lunttila Äänekoskelta. Tommi Lunttila valittiin valtuuskunnan kevään kokouksessa MTK:n valtuuskunnan toiseksi varapuheenjohtajaksi. Johtokunta kokoontui vuoden aikana kymmenen kertaa, joista yksi oli yhteiskokous MTK Etelä-Savon johtokunnan kanssa, toinen tapaaminen Osuuskunta Maitosuomen hallituksen kanssa sekä kolmas johtokunnan ja maaseutunuorten valiokunnan yhteinen kesäretki. Liiton työvaliokuntaan kuuluivat Paula Pusa, Kalle Hankamäki, Hannu Kainu, Jyrki Savolainen ja Tommi Lunttila.

Johtokunnan kokousten asioista koko vuoden läpi kantanut teema maatalouspolitiikan ohella oli järjestön rakenne ja kyky vastata tuleviin haasteisiin. Osana tätä olivat tunnustelut yhteistyön lisäämiseksi MTK Etelä-Savon kanssa. Huonot tuottajahinnat ja kannattavuus olivat jo tuttuja aiheita, jotka syksyllä kärjistyivät kotieläintiloilla viljan hinnan lähdettyä nopeaan nousuun. Johtokunnassa käytiin vuoden aikana läpi mm. eri tuotantosuintien, maaseutuyrittäjyyden, maaseutunuorten, verotuksen, kaavoituksen, tukivalvontojen ja bioenergian ajankohtaisia asioita sekä haettiin ansioituneille luottamushenkilöille MTK:n ansio-merkkejä.

Valtuuskunnan kokousvalmistelut veivät osan johtokunnan ajasta. Keväällä keskusteltiin johtokunnan Tommi Lunttilan asettautumisesta ehdolle valtuuskunnan varapuheenjohtajaksi. Valtuuskunnan äänestyksessä Tommi Lunttila voitti vastaehdokkaansa ja valittiin valtuuskunnan toiseksi varapuheenjohtajaksi. Syksyllä päätettiin asettaa johtokunnan puheenjohtaja Paula Pusa ehdolle MTK johtokuntaan. Äänestyksessä johtokuntaan valittiin Kati Partanen Pohjois-Savosta Paula Pusan saadessa toiseksi eniten ääniä.

Liiton toimi- ja luottamushenkilöt osallistuivat tuottajayhdistysten kevät- ja syyskokouksiin. Tuottajayhdistysten puheenjohtajille ja sihteerille järjestettiin ajankohtaispäivä lokakuun alussa. Kaksipäiväinen tapahtuma järjestettiin yhdessä MTK Etelä-Savon, MTK Pohjois-Savon ja MTK Pohjois-Karjalan kanssa. Liiton kevätkokous huhtikuussa jouduttiin pitämään varamiehityksellä, koska liiton puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja eivät päässeet aikataulun mukaan pois TÄKY-hankkeen opintomatkalta Pariisista Islannin tulivuorenpurkauksen aiheuttaman lentokiellon takia. Järjestön peruskoulutuksia järjestettiin yhteistyössä Itä-Suomen alueen tuottajaliittojen, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Savon ja Etelä-Savon kanssa. MTK Start 2 -viestintäkurssi järjestettiin 19.–20.10.2010 Jyväskylässä. Tuottajayhdistyksiä palveltiin kirjoittamalla jäsenkirjepohjia.

Lokakuun alussa toteutettiin kolmannen kerran jäsenkirjeen lähettäminen kaikille jäsenille. Ajankoh- taisten asioiden lisäksi kirjeessä oli

alennuslippu KoneAgria-näytteelyyn ja yhteistyötahojen materiaalia. KoneAgriassa MTK Keski-Suomi oli mukana MTK:n ja Maaseudun Tulevaisuuden yhteisellä osastolla. Joulukuussa aloitettiin tuottajayhdistysten kehityskeskustelut, jossa käydään läpi yhdistyksen ja johtokunnan toimintaa sekä taloudellisia resursseja. Tapaamiset ovat seuranta- ja järjestön jäsenpalvelutyöryhmän antamiin suosituksiin järjestön toiminnasta. Nämä tapaamiset on tarkoitus saattaa osaksi säännöllistä toimintaa. Osa johtokunnan jäsenistä ja toimihenkilöistä osallistui Pellervon tulevaisuusseminaareihin ja järjestökoulutuksen Poliitikan kursseille.

Maatalouspolitiikassa huomio oli jo seuraavassa vuoden 2014 uudistuksessa ja siihen liittyvässä komission tiedonannossa. Maatalouspoliittisesti vuoden tärkeimpiä asioita oli ns. kriisituen jakoperusteista sopiminen ja haun toteuttaminen nopealla aikataululla. Maakunnallisesti merkittävä oli maataloushallinnon tulevan uudistuksen ns. maksajaviraston valmistelu. Lisäksi jo totuttuun tapaan pienille tiloille painottuneet Keski-Suomessa paljon seuraamuksia ja valvontamäärät kasvavat taas tulevalle vuodelle. Maatalouspolitiikkaa hoidettiin yhteydenpidolla MTK:n johtokunnan jäseniin, keskusliiton toimihenkilöihin, MMM:n virkamiehiin sekä ministereiden ja kansanedustajien kautta.

MTK Keski-Suomi oli mukana Keski-Suomen vaihemaakuntakaavojen valmistelutyössä. Keski-Suomen maakuntakaavaa täydentävän, pohjaveden suojelua ja kiviainesten käyttöä yhteen sovittavan 2. vaihemaakuntakaavan valmistelua jatkettiin POSKI-projektissa edelleen vuonna 2010. Tuottajaliitolla oli edustus projektin selvitysryhmässä ja tästä vaihekaavasta annettiin myös

tuottajaliiton lausunto toukokuun lopulla. Toinen vaihemaakuntakaava hyväksyttiin maakuntavaltuustossa lokakuussa. Kolmannen vaihemaakuntakaavan Turvan valmistelutyötä jatkettiin. Tavoitteena on turvata Keski-Suomen maakunnassa turvetuotannon tarpeet sekä turvata suojellisesti arvokkaat suoluonnon kohteet. Vaihekaavaan liitetään myös selvitys potentiaalisista tuulivoimaluista Keski-Suomessa. Kaava on tarkoitus lähettää hyväksyttäväksi Ympäristöministeriöön vuoden 2011 lopulla. Laajakaista kaikille –hanke eteni noin kymmenen kunnan osalta kilpailutusvaiheeseen. Viimeistään nyt on selvää, että hanke ei kiinnosta suuria operaattoreita. Toteutuksesta on tulossa kunnille niin suuri taloudellinen rasite, että tavoitteet ja rahoitus tulevat vielä muuttumaan.

MTK Keski-Suomi oli mukana Keski-Suomen ympäristöohjelmatyössä, joka oli lausuntovaiheessa alkuvuodesta 2010. Ympäristöpolitiikan sektorilta tuottajaliittoa työllistivät toimintakertomusvuoden aikana vahvasti myös kotieläintilojen ympäristölupa-asiat sekä kunnalliset ympäristönsuojelumääräykset. Ainakaan vielä ELY/AVI-uudistus ei tuonut Keski-Suomen helpotusta ympäristölupaongelmiin. Olimme mukana Jämsässä pidetyissä yleisötilaisuuksissa, jossa huolenaiheena olivat Petäjäveden vesistöreitien veden humuksen lisääntyminen. Lisäksi olemme mukana Saarijärven reitille perustetussa toimikunnassa, jonka tarkoituksena on etsiä parannuskeinoja vesistön tilaan. Luonnon monimuotoisuuden ja kosteikkoyleissuunnittelu toteutettiin Keuruun Haapamäellä ja Uuraisilla. Maaseutuverkoston ympäristöteemavuoden tapahtuma Maaseutugaala pidettiin WeenMaanWiljaa-tapahtuman yhteydessä syyskuussa Jyväskylässä. MTK Keski-Suomi oli mukana järjestämässä tapahtumaa, jossa palkittiin mm. ympäristöasioihin panostaneita viljelijöitä.

Ympäristö- ja maapolitiikan hallinnon alalla tuottajaliitolla oli edustus maakuntakaavoitustyöryhmien lisäksi maakunnan vesienhoidon yhteistyöryhmässä, vesipuidedirektiivin toimeenpanon ohjausryhmässä sekä

Kymijoen-Suomenlahden ja Kokemäenjoen-Selkämeren vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmien ja niiden toimeenpanon valmistelussa, maakunnan kulttuuriympäristötyöryhmässä, Saarijärven vesireitin neuvottelukunnassa ja luonnon monimuotoisuuden yleissuunnittelun työryhmässä. Saarijärven reitin vesistöasiat ovat olleet esillä myös Jyväskylän ammattikorkeakoulun luonnonvarainstituutin MAISA-hankkeessa, jonka ohjausryhmässä on tuottajaliiton edustus.

Helmikuun alussa järjestettiin valtakunnallinen maaseutuyrittäjätapahtuma, jonne osallistui Keski-Suomesta vajaa kaksikymmentä maaseutuyrittäjää. Valtakunnallinen yrittäjän päivän pääjuhla järjestettiin Keski-Suomessa ja sen vastuutahona oli Keski-Suomen Nuorkauppakamari. Yrittäjän päivän pääjuhla oli 5.9.2010 Jyväskylän Paviljongissa ja sitä edelsi yrittäjyyden aiheilla teemoitettu tapahtumien ja toiminnan viikko. MTK Keski-Suomi vastasi MTK osuudesta yrittäjänpäivän järjestelyissä. Perjantaina ja lauantaina pidettiin usealla jäsentilalla Jyväskylän ympäristössä avoimia ovia. Lauantaina 4.9. järjestettiin linja-autokuljetus halukkaille, jossa pääsi tutustumaan nykypäivän maatalouteen ja ruoka markkinoihin. Tilavierailut olivat Liisa ja Tuomo Puupposen hevostilalla Laukaassa, Salmenharjun tilalla Konnevedellä sekä Pro Ruokakulttuuri –hankkeen järjestämässä ruokamarkkinoilla Konnevedellä. Osallistujia oli vajaa kolmekymmentä ja he olivat todella tyytyväisiä tapahtumaan.

Tuottajaliittojen sosiaalivaliokuntien koulutuspäivät järjestettiin elokuun alussa Jyväskylässä. Sosiaaliturvan ajankohtaiset asiat olivat esillä myös tuottajayhdistysten sosiaali-, työterveyshuolto- ja lomitusvastavien koulutuspäivässä, joka järjestettiin marraskuussa Varkaudessa yhdessä Itä-Suomen yhteistyöalueen tuottajaliittojen ja MELAn kanssa. Tuottajayhdistyksiä aktivoitiin kiinnittämään huomiota paikallisten lomitus- ja työterveyshuollon yhteistyöryhmien toimivuuteen. Työtä kotimaisen ja lähiruuan hyväksi tehtiin myös mm. yhteistyössä Jyväskylän ammattikorkeakoulun ProRuokakult-

tuuri –hankkeen kanssa, tuottajaliiton edustaja on tämän hankkeen ohjausryhmässä.

Tuote- ja sektorikohtaisten valiokuntien tehtäviä hoitivat Itä-Suomen tuottajaliittojen yhteiset valiokunnat, joita ovat maitovaluokunta, viljavaluokunta, lihavaluokunta, maaseutuyrittäjävaluokunta, luomuvaluokunta, verovaluokunta, ympäristö- ja maapolitiininen valuokunta, sosiaalivaluokunta sekä kuluttajatyöryhmä. Keski-Suomessa ainoana omana valiokuntana toimii maaseutunuorten valuokunta, joka kokoontui neljä kertaa virallisiin kokouksiin.

Itä-Suomen alueen yhteinen nuorten valiokunnan tapaaminen pidettiin Rovaniemellä 19.11.2010 Maaseutunuorten Syysparlamentin yhteydessä. Keski-Suomesta oli mukana Antti Tuukkanen ja Tommi Lunttila. Maaseutunuorten valiokunnan edustajat osallistuivat sekä kevät- että syysparlamenttiin. Kevätparlamentti pidettiin Helsingissä 18.2.2010. Maaseutunuorten valiokunnan aloitteesta päätti liiton johtokunta Keski-Suomen tuottajayhdistyksiä nimeämään MaNu –yhteyshenkilö, vastaamaan maaseutunuorten asioiden hoidosta ja yhteydenpidosta yhdistyksen alueella. Yhteyshenkilöille järjestettiin tapaaminen 11.6.2010 Riihon kylässä, Keuruun Haapamäellä, osallistujia on 15 henkilöä. Kaikille liiton alueen maaseutunuorille avoin savusaunailta järjestettiin Laukaassa Tupaswillan Mahtisavusaunassa 29.10.2010, osallistujia oli 45 henkilöä.

Liiton ammatillinen tiedotus säilyi ennallaan. Vaikka tuki- ja verokoulutukset toteutettiin osana Hinkalohanketta, niin liiton asiantuntijoilla oli vahva luennointipanos näissä tilaisuuksissa. Helmikuussa järjestettiin 10 veroinfoa. Kouluttajana toimi Hannu Vuoriniemi. Erityisesti metsäverotuksen erilaiset määräaikaiset verovapaudet kiinnostivat jäsenistöä. Koulutuksiin osallistui kaikkiaan 220 henkilöä. EU-avustajille pidettiin keväällä koulutus päätukihakuun liittyvistä asioista. EU-avustajien lisäksi koulutukseen osallistui ELY-keskuksen ja kuntien viranomaisia sekä ProAgrian neuvoja. Vakuutetuista EU-avustajia määrä vähenee joka vuosi ja 2010 heitä oli Keski-

Suomessa 39 henkilöä. Valvontavastustajia toimii Keski-Suomessa noin kymmenen. Tukihakukoulutuksia pidettiin kymmenellä paikkakunnalla. Tukihakukoulutusten osallistujamäärä oli huippuvuosia pienempi, mutta edelleen huomattava. Syy osallistujamäärän vähenemiseen on tukijärjestelmässä, jossa ei ollut merkittäviä muutoksia. Valtakunnallisesti toteutettiin toisen kerran sähköinen tukihaku, jota keski-suomalaiset viljelijät käyttivät aktiivisesti.

Liiton kehittämistyötä jatkettiin vuoden 2008 lopussa käynnistyneellä TÄKY –maatilat kehittyvät hankkeella. Oman hankkeen lisäksi MTK Keski-Suomella on edustus Maitoa ja naudanlihaa Keski-Suomesta, Hinkalo- ja Maisa-hankkeiden ohjausryhmissä. Näiden hankkeiden kanssa tehdään myös paljon yhteistyötä.

TÄKY-hankkeen toiminta keskittyy maatilayritysten omistajanvaihdoksiin ja taloushallintaan, maatalouden ympäristöasioihin sekä paikallisista tarpeista lähtevän yhteistoiminnan aktivointiin. Tavoitteena on parantaa maatilayritysten kilpailukykyä, ammatillista osaamista ja hyvinvointia sekä löytää mahdollisuuksia positiiviseen kehittymiseen. Vuonna 2010 järjestettiin yhteensä 87 koulutustilaisuutta, joista 24 teemapäivää ja 11 pienryhmätilaisuutta. Opintomatkoja on tehty yhteensä seitsemän, joista yksi oli Belgiaan ja Ranskaan suuntautunut opintomatkka. Osallistujille on järjestetty 36 sukupolvenvaihdosvalmennusta ja ympäristökatselmus on tehty yhdeksälle tilalle. Oppilastyöpäiviä (8 h) vuonna 2010 muodostui 748 kpl. Hankkeen koulutuksiin toiminta-aikana on osallistunut yhteensä 874 henkilöä, joista 574 miestä ja 300 naista. Hankkeen toimintaa on edelleen markkinoitu maataloustuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteerien neuvottelupäivillä, etenkin paikallisen toiminnan aktivoimiseksi.

Sukupolvenvaihdosten kehittämishankkeen tilaisuuksia raportointivuonna 2010 oli yhteensä 52 kpl. Niistä teemapäiviä oli 16, yksi pienryhmänä toteutettu Maatilojen tulosanalyysi koulutus ja 36 sukupolvenvaihdosasioihin liittyvää yritysvalmennus-

Vihreää kasvu maalta -tapahtumaan Helsingissä osallistui bussilastillinen keski-suomalaistuottajia.

käyntiä. Ympäristöjohtamisen kehittämissuunnitelma teemapäiviä oli viisi ja pienryhmäkokoontumisia oli viisi. Maatiloilla tehtiin yhdeksän ympäristökatselmusta. Paikallisen toiminnan alla on järjestetty kolme teemapäivää, joiden tavoitteena on ollut koota yhteen kiinnostuneita tietyn teeman alle. Marjatilojen pellonpiennarpäivä ja Viljat ja öljykasvit päivä ovat tällaisia. Paikallisesti toiminnassa olevia pienryhmillä on ollut kokoontumisia viisi ja opintomatkoja on ollut kolme. Vuonna 2010 pienryhmänä on toiminut edelleen Haapamäen yhteiskuviryhmä. Jyväskylässä kokoontui yhteistyötä suunnitteleva ryhmä. Korpilahdella ja viitasaarella toteutettiin kolmen päivän koulutuskokonaisuus työ- ja tapaturmien hallintaan maatiloilla. Kalmarissa, Karstulassa ja Haapamäen kosteikko suunnittelu pienryhmät ja retket on kirjattu ympäristötoiminnan osalle ja talouspuolen koulutukset sukupolvenvaihdosteen alle. Marraskuussa järjestettiin yhdessä Maitoa naudanlihaa Keski-Suomesta hankkeen kanssa eteläisen Keski-Suomen maatalouden tulevaisuusseminaari Ränssin kievarissa Uuraisilla.

Liiton toimihenkilöissä tapahtui muutoksia vuoden aikana. Seija Hyvönen jäi eläkkeelle helmikuun lo-

puussa. Hänen seuraajana aloitti vuoden alussa Minna Kepponen. Tuottajayhdistyskentässä tapahtui vuoden alussa muutoksia. Haapamäen, Pihlajaveden ja Keuruu-Multian maataloustuottajain yhdistykset yhdistyivät Keurusseudun yhdistykseksi. Sumiaisten maataloustuottajain yhdistys fuusioitui osaksi Äänekosken maataloustuottajain yhdistystä. Näiden lisäksi Hankasalmen maataloustuottajain yhdistys ja Hankasalmen maatalousseura yhdistyivät Hankasalmen maaseutuyhdistykseksi.

MTK Keski-Suomella oli jäsenetusopimukset kahden lakitoimiston, Nordius-ketjuun kuuluvan asianajotoimisto Halonen & Lakka Oy:n ja asianajotoimisto Erkki Urtin kanssa. Teollisuustuotteita, tarvikkeita, varaosia ja työvaatteita hankittaessa kannattaa käyttää Etra Oy:n, Würth Oy:n sekä AGA:n jäsenetuja. Etran ja Würth'in kanssa on sovittu tuoteryhmäkohtaiset alennukset, jotka myönnetään Keski-Suomen alueen myymälöissä. AGA:n kaasuista ja pullovuokrista myönnetään jäsenalennus kaikissa Keski-Suomen alueen myyntipisteissä. Näiden lisäksi on Nettitieto Oy:n kanssa jäsenetusopimus Farminetti-palvelusta, joka kattaa maaseutuyrityksen sähköposti ja kotisivupalvelut ylläpitöineen.

Olimme valmistelemassa EkoKemin jäsenetua paalimuovijätteen keräämisestä maataloilta, sillä vanha jäsenetu Kuusakosken kanssa päättyi edellisvuonna.

MTK-Keski-Suomi tekee voitollisen tilinpäätöksen vuodelta 2010. Toiminnallinen tulos on 8 931,35 euroa voitollinen. Ennakoitua parempi tulos johtuu joidenkin tuloerien ennakoitua suuremmasta määrästä ja tiukasta menokurista liiton toiminnassa. Pääomatuloilla on merkittävä osuus liiton taloudessa ja korkokannan lasku vuodesta 2008 on korvattu jäsenmaksujen huomattavana korotuksena vuonna 2010. Kuluva vuoden osalta omaisuuden tuotto tulee olemaan edellisvuoden tasolla. Suurin kuluerä ovat palkat sivukuineen, jotka todennäköisemmin alittavat kuin ylittävät budjetin. Taloudellisen tuloksen riskit liittyvät äkillisiin toimintamenoihin, joihin ei ole budjetoinnissa voitu varautua ja eläkevakuutusmaksuihin, joiden lopullinen summa riippuu MTK:n eläkesäätiön sijoitus-toiminnan onnistumisesta.

Kevätkokous

Liiton kevätkokous jouduttiin pitämään poikkeusjärjestelyin, sillä toiminnanjohtaja ja puheenjohtaja sekä moni kokousedustaja oli tuolloin pitkäksi venyneellä TÄKY-hankkeen järjestämällä opintomatalla Ranskassa. Syynä matkan venymiseen oli Islantilaisen Eyjafjallajökullin tulivuorenpurkaus, jonka taivaalle syöksemä tuhkapilvi sulki suuren osan Euroopan lentokentistä lähes viikoksi. Kokous pidettiin Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskuksessa Äänekoskella 19.4.2009. Paikalla oli 62 osallistujaa, joista virallisia kokousedustajia oli 39 henkilöä 17 tuottajajyhdistyksestä ja 6 yhteisöjäsentä. Kokouksen avasi liiton varapuheenjohtaja Kalle Hankamäki. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Eija Harju Jämsästä ja sihteeriksi järjestöagologi Anja Kettunen.

Ajankohtaiskatsauksen esitti MTK:n valtuuskunnan puheenjohtaja Aarno Puttonen. Maatalouden

tulojen ennustettavuus ja kannattavan toiminnan edellytysten turvaaminen ovat tulevaisuudessa haaste. Omistajaohjaus elintarvikesektorilla on otettava paremmin haltuun. Viljelijöiden omistamat yritykset eivät saa tapella toisiaan vastaan verisesti. Puttonen on sitä mieltä, että mm. maa- ja metsätalousministerillä olisi parantamista tekemisissään ja pidettävä hallitusohjelman lupaukset positiivisesta tulokehityksestä maatalouselinkeinossa. Seuraavat vaalit ovat merkittävämpiä edunvalvonta-asioita. Pellot on pystyttävä pitämään kannattavassa viljelyssä ja siten maaseutu elävänä. Eläinten hyvinvointi on saanut omituisia piirteitä, median myötävaikutuksella. Ministeri on myös reagoinut asiaan, mutta ei tuottajamyönteisesti. Suomessa eläinten tilavaatimukset ovat suuremmat kuin muualla.

Pellon käyttöä kesällä 2010 oli Puttosen mukaan syytä miettiä, sillä viljavarastot ovat täynnä. Osoite sadolle tulisi olla tiedossa viljelysuunnitelmien tekoheikellä. LHP ja kesannot on hyödynnettävä täysimääräisesti. Pelko maidon hinnanlaskusta on edelleen voimassa, vaikka Euroopassa on jo hivenen hinnannousua nähtävissä. Maidon hinnan alentuminen ei ole kuitenkaan mennyt kuluttajille. C-tukialueen maitomäärän olisi pysyttävä pohjoisen tuen määrässä ja tukialueitten välillä oleva keskustelu pohjoisen tuen poistamiseksi on lopetettava. MTK:ta on moitittu tukikeskeisyydestä, eikä se Puttosen mielestä ole vain huono asia, koska viljelijän tuloista merkittävä osa tulee tukien kautta. Vuoden 2014 maatalouspolitiikkaan on valmistauduttu jo nyt. Ympäristötukijärjestelmät ovat olleet kansallisestikin haastavia.

Kuntien maaseutuhallinto ja kuntarakenteet ovat kokeneet muutoksia ja tulevaisuudessa niitä on lisää edessä. Viranhaltijoiden eläköitymistä on edessä ja on nähtävä myös mahdollisuudet positiiviseen kehitykseen. Maakuntatasolla on huomioitava uusi aluehallinto. ELY:n ja AVI:n resursseista ja rahoituksesta on pidettävä huoli, ettei elinkeino kärsi. Tuottajajärjestössä on eri tasoilla edustajia,

joiden tulee aktivoitua tässäkin asiassa, että homma tulee hoidettua.

Metsävaltuuskunnan puheenjohtaja Mikko Tirola piti katsauksen ajankohtaisista metsäasioista. Metsien kasvu ja hakkuumäärät mahdollistavat puun käytön lisäämisen jopa 50 milj. kuutiometrillä. Paperin markkinatilanne on synkkä etenkin sanomalehtipaperin osalta. Euroopan paperimarkkinat seuraavat Amerikan markkinoita ja valoisat näkymät puuttuvat. Sellu on huippuhinnassa. Sahateollisuudessa markkinat ovat varovaisesti ylöspäin ja hinnannousu perustuu tällä hetkellä tarjonnan niukkuuteen. Suomi on painunut keskisarjaan sahatavaran tuottajana. Teollisuuden puuvaranto on historiallisen alhaalla, samoin viikko-ostot eli jotakin pitäisi tehdä.

MTK Metsävaltuuskunta on lähtenyt bioenergialinjassaan kolmen terawattitunnin tuottamisen lähtökohdasta. Pienten laitosten on saatava syötötariffi. Silloin sähkötuotantokapasiteettia on muuallakin kuin isoimmassa keskuksissa. Teollisuudessa on pelko kuitupuun tarjonnan lakkaamisesta. Metsänomistajille tehty kyselyt kuitenkin kertovat, että metsäsuunnitelma ja metsänhoidon tila ovat merkittävimmät puukaupan tekemisen perusteet, ei niinkään hinta.

Metsäpolitiikan teemat ovat: Pitkällä tähtäimellä puumarkkinat tarvitsevat ohjauskeinoja. Mahdollisesti lähitulevaisuudessa on yksi metsäkeskus ja metsäkeskusten liiketoiminnat ovat omassa yhtiössä. Metsänomistajalla tulee olla nykyistä paremmin valinnanvapauksia. MHY puukaupalliseen palveluun tulee sähköinen puumarkkinapaikka, joka lisää läpinäkyvyyttä. Keski-Suomessa jatkuvat fuusioneuvottelut mhykentässä. Metsälain uudistuksen sisältö on, että metsänomistajan valinnanvapaus ja vastuu lisääntyvät. Metsätilojen sukupolvenvaihdokset ovat erityisen tärkeä kysymys pirstoutumisen ehkäisemisessä. Puolustajia nykyiselle pääomavarokannalle ei ole ja suunnitelmat veron korotuksesta ovat myrkyä metsätalouden kannattavuudelle. Metsätietojärjestelmässä ehdoton metsänomistajien

etujärjestön kynnyskysymys on, että metsävaratietopankin tiedot ovat käytettävissä vain metsänomistajan luvalla.

Keskustelussa nousi esiin huoli poikkeuksellisesta epävarmuudesta lähdeettäessä kevättöihin. Maausko on kovalla koetuksella viljan ja kotieläintuotteiden hinnan takia. Toisaalta huomioitiin myös, että tilanväki monesti tuomitsee oman toimintansa kelvottomaksi, mikä ei ole innostamassa jatkajia

Järjestön maa- ja metsäpuolen sekavaa rakennetta kommentoitiin. Tuottajayhdistyksiltä nähtiin vastinparin häviävän kuntarakenteen muutoksen myötä. Yhdistysten toiminta alkaa ontua, kun uutta puheenjohtajaa saati sihteeräi ei löydy luopuvan tilalle. Liitto joutuu nykyisin tukemaan yhdistysten tehtäviä ja se syö resursseja liiton edunvalvontatoiminnalta. Jalkautuminen Helsingistä maakuntaan ja yhdistyksiin koettiin tärkeäksi. Kolmas tukijalka, maaseutuyrittäjyys sai myös huomiota osakseen. Suomen yrittäjät ovat saaneet jäsenekseen maaseutuyrityksiä. MTK tekee maaseutuyrittäjien eteen paljon ja jäsenyys tulisi realisoitua tätä kautta jäsenelle. Pieniä elintarvikeyrityksiä on kylläkin kyykytetty viranomaisten taholta.

Metsätilojen sukupolvenvaihdoksia pidettiin tärkeinä. Tilat pirstoutuvat nykymentolla, ja puuta ei ole tulossa markkinoille tällä mentolla. Naudanlihan huonoa kannattavuutta valiteltiin. Naudanlihantuottajista moni on luopumassa, koska tuotanto ei ole kannattavaa. Toisaalta metsäpuolen puun kysynnän tulevaisuus nähtiin niin vahvana, että siihen ei metsänomistajien nykytarjonnalla ehkä pystytä vastaamaan.

Syyskokous

Liiton syyskokous pidettiin Keski-Suomen opiston Suolahtisalissa Äänekoskella 9.12.2010. Paikalla oli 87 henkilöä, joista virallisia kokousedustajia oli 69 henkilöä 24 tuottajayhdistyksestä ja 3 yhteisjäsentä. Kokouksen avasi liiton puheenjohtaja Paula

Pusa. Avaussessaan puheenjohtaja kävi läpi EU-komission tiedonantoa maatalouspolitiikan uudistamisesta vuoden 2013 jälkeen, Jorma Ollilan vetämän brändityöryhmän esityksiä, maatalouden huonoa kannattavuutta ja EU:n korkean tason maitotyöryhmän esityksiä. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Tapani Lahti Karskulasta ja sihteeriksi toiminnanjohtaja Juha Lappalainen.

Kokousesitelmän piti MTK:n johdotokunnan toinen puheenjohtaja Mauno Ylinen. Ylisen mukaan komission esittämästä maitoasetuksesta ei vielä aamulla ollut tarkempaa tietoa. Ajankohtaisena asiana on myös EU:n maatalouspolitiikan uudistus, mikä sitoo paljon järjestön resursseja. Alkutuottajan asema elintarvikeketjussa on heikentynyt vuosi vuodelta. Yara käyttää lainetemarkkinoilla määräävä markkina-asemaa. Vuonna 2007 lannoitteiden hinnat nousivat viiveellä suhteessa viljan hintaan, nyt nousu tapahtui jopa etujärjässä. Torjunta-aineiden hinta ei ole noussut, koska se on kilpailtu tuoteryhmä. Suomalainen kuluttaja on kuitenkin ratkaisevassa asemassa puhuttaessa maatalouden tulevaisuudesta. Maatalouden rahoituksen turvaaminen on tärkeätä tulevaisuuden kannalta. Ruuan osuus suomalaisten kulutusmenoista on noin 12 prosenttia, mikä on alle EU-maiden keskiarvon. Kaupan, ravintoloiden ja verojen osuus elintarvikkeiden kulutusmenoista on meillä selkeästi keskimääräistä suurempi. Elintarvikkeiden hinnat ovat jo sillä tasolla, mitä nykyistä korkeammat tuottajahinnat edellyttävät, mutta tuo nousu ei ole tullut tuottajalle asti. Britanniassa vähittäiskaupalle on nimetty oma valvoja, joka voi suorittaa tutkimuksia oman harkinnan tai nimettömien ilmiantojen mukaan.

Kokouksen puheenjohtajalla oli huoli maatalouden investointirahoituksen turvaamisesta seuraavalla vaalikaudella. Tämä tulee olemaan haastava tilanne seuraavalle hallitukselle ja vaalit vaikuttavat asiaan. VM:n virkamieskunnan kannat ovat elinkeinon näkökulmasta ongelmallisia.

Keskustelussa nousi esiin MTK:n rooli vahvana asiantuntija monien eri asioiden valmistelussa. Tätä työtä kansanedustajien kanssa on tehtävä vahvemmin myös maakunnassa ja meille tuntemattomien edustajien kanssa. Myös nuorten ja kummimaatilojen kautta voi vaikuttaa.

Lihapuolen ongelmat olivat jo perinteisesti esillä, eivätkä lihantuottajat saa hinnoissa kompensatiota kustannusnousulle. Kaupan osuutta elintarvikkeiden hinnoissa kritisoitiin, sillä se on vain lisännyt lasia ja terästä marketeissa. Kaupan osuudesta elintarvikeketjussa tarvitaan avointa tiedottamista. Vuonna 1975 kulutusmenoista 25 prosenttia meni ruokaan ja nyt noin 12 prosenttia. Kuluttajan ruuan hinnasta itkeminen on hanurista kaivettua, sillä ruoka on nykyään halpaa. Toinen huomio oli leipomoalan valitus viljan hinnan noususta, jonka takia pitää nostaa leivän hintaa. Viljan hinnanmuutoksilla on marginaalinen vaikutus leivän hintaan. Naudanlihakilon tuottamiseen kuluva rehuviljan arvo on paljon suurempi kuin leipäkilon tuottamiseen tarvittavan leipäviljan, joten naudanlihassa on paljon suuremmat korotuspaineet.

Ympäristötuen tulevaisuus ja CAP:in viherrys pelottavat joitakin viljelijöitä. Tukitarkastuksiin liittyvät tarinat eivät kokousväen mielestä ole ihan tuulesta temmattuja. Yksi tarkastaja ei enää pysty hallitsemaan kaikkia asioita, mutta viljelijältä tätä edellytetään. Viljelijä on kuitenkin aina vastuussa. Maksukieltoon joudutaan hyvin pienestä syystä.

Liiton johtokunnan ja työvaliokunnan kokoukset 2010

8.1.2010 johtokunta

- Järjestäytyminen
- Työvaliokunnan, Itä-Suomen valiokunnan, maaseutunuorten valiokunnan ja säätiön hallituksen jäsenten valinta
- Yhteistyöneuvottelut MTK Etelä-Savon kanssa
- ELY:n Y-vastuualueen johtajan tapaaminen

24.2.2010 johtokunta

- Toimintakertomus 2009
- Tilinpäätös 2009
- Liiton kevään toiminta
- Bioenergiakatsaus
- Rinnakkaiselolaki
- Nimeämiset: ELY-keskuksen MET-SO-yhteistyöryhmä
- Maaseutunuorten vastuuhenkilöiden nimeäminen tuottajajhdistyksiin
- Lausunto Keski-Suomen ympäristöohjelmasta
- Lausunto Jyväskylän kaupungille maaseutuhallinnon uudistamisesta

23.3.2010 johtokunta

- MTK:n ansiomerkkien hakeminen
- MTK:n kehittämiskysely
- Nimeämiset: ELY-keskuksen neuvottelukunta, MYR, Keski-Suomen vesienhoidon yhteistyöryhmä 2010–2015
- Ajankohtainen maatalouspolitiikka
- MTK:n valtuuskunnan luottamushenkilövalinnat
- Lausunto maakuntasuunnitelman luonnoksesta

9.6.2010 johtokunta

- Pro Ruokakulttuuri hanke-esittely
- Vaihemaakuntakaavojen valmistelutilanne

- Yhteistyöneuvottelut MTK Etelä-Savon kanssa
- TÄKY-hankkeen ajankohtaiskatsaus
- Ajankohtainen maatalouspolitiikka
- Lausunto POSKI-vaihemaakuntakaavan luonnoksesta
- Tapaaminen Osuuskunta Maitosuomen hallituksen kanssa
- 16.7.2010 johtokunnan kesäretki Äänekoskelle
- Vierailu Marko Kängsälän lammastilalle
- Vierailu Valion Äänekosken tehtaalle
- Tapaaminen maaseutunuorten valiokunnan kanssa

26.8.2010 johtokunta

- Peltoalavalvonnat 2010
- Valtakunnallisen Yrittäjän Päivän järjestelyt Keski-Suomessa
- Syksyn toiminta
- Liiton taloustilanne
- Keskusliiton valiokuntavalinnat
- Nimeämiset: Maaseutujaoston jäsenet
- Lausunto Saarijärven kunnan ympäristösuojelumääräysten luonnoksesta

1.10.2010 johtokunta

- Tuottajajhdistysten puheenjohtajasihteeripäivän asiat
- Toimintasuunnitelman valmistelu vuodelle 2010
- Budjetin ja tuottajajhdistysten jäsenmaksujen valmistelu vuodelle 2010
- Katsaus Kespan päättyneestä tilikaudesta
- MTK:n valtuuskunnan syyskokouksen asiat

15.10.2010 johtokunta, Pöyhölän

pappila, Pieksämäki (yhteiskokous MTK Etelä-Savon kanssa)

- Järjestön rakennetyöryhmän työn edistyminen
- Järjestön rakennetyöhön liittyvän kyse-ly tulokset
- Selvitys yhteistyön lisäämisestä MTK Etelä-Savon kanssa
- Yhteistyön lisäämisen jatkotoimet

9.11.2010 johtokunta

- Liiton syyskokouksen asiat
- Toimintasuunnitelma vuodelle 2010
- Budjetti vuodelle 2010
- Tuottajajhdistysten jäsenmaksut vuonna 2010
- Maaseutuyrittäjyys MTK:ssa
- Talousasiat: yhteisöjäsenmaksut ja TÄKY-hankkeen laajennus
- Yhteenveto opetusministeri Henna Virkkusen tapaamisesta
- Ajankohtainen maatalouspolitiikka
- Viljamarckinäkatsaus
- Atrian nautateurastukseen liittyvät suunnitelmat

21.12.2010 johtokunta

- Valtuuskunnan kokouksen kuulumiset
- Keski-Suomen Osuuspankin maa- ja metsätalousasiat sekä maatilarahoitus
- Liiton taloustilanne
- Maaseutunuorten valiokunnan kokoonpanon muuttaminen
- Julkiset hankinnat Keski-Suomessa maitotuotteiden osalta
- MELA-yhteistyösopimuksen uusiminen
- Verotuksen ajankohtaiset asiat
- Lausunto Kinnulan kunnan ympäristösuojelumääräysten luonnoksesta
- Lausunto Keski-Suomen kyllien toimintaohjelmasta

Johtokunnan ja valtuuskunnan jäsenten osallistuminen kokouksiin:

Jäsen	8.1.	24.2.	23.3.	9.6.	16.7.	26.8.	1.10.	15.10.	9.11.	21.12.	Yht.
Paula Pusa	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10/10
Kalle Hankamäki	X	X	X	X	-	X	X	-	X	X	8/10
Hannu Kainu	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10/10
Irma Toikkanen	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10/10
Jyrki Savolainen	X	X	X	X	X	X	X	-	X	X	9/10
Tiina Heinonen*	X	X	X	-	-	-	X	-	-	-	4/10
Jarkko Pakkanen	X	X	-	X	X	X	X	X	X	X	9/10
Jukka Kauppinen	X	-	X	X	-	X	X	-	-	X	6/10
Simo Mäkelä	X	X	X	X	-	-	X	-	X	-	6/10
Tommi Lunttila	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10/10

*äitiyslomalla 1.6.2010 alkaen.

Opintomatalla tutustuttiin myös belgialaiseen naudanlihan tuotantoon.

Täky – Maatilat kehittyvät koulutushankkeen toiminta vuonna 2010

Tuottajaliiton hallinnoima Täky-maatilat kehittyvät 2008-2011 koulutushanke järjesti vuonna 2010 yhteensä 87 koulutustilaisuutta, joista 24 teemapäivää ja 11 pienryhmätilaisuutta. Opintomatkoja tehtiin yhteensä seitsemän, joista yksi ulkomaille, Belgiaan ja Ranskaan suuntautunut opintomatka.

Oppilastyöpäiviä (8h) vuonna 2010 muodostui 748 kpl. Hankkeen koulutuksiin toiminta-aikana on osallistunut yhteensä 874 henkilöä, joista 574 miestä ja 300 naista.

Sukupolvenvaihdosten kehittämisohjelman tilaisuuksia raportointivuonna 2010 oli yhteensä 52 kpl. Niistä teemapäiviä oli 16, yksi pienryhmänä toteutettu Maatilojen tulosanalyysi koulutus ja 36 sukupolvenvaihdosasioihin liittyvää yritysvalmennuskäyntiä. Ympäristöjohtamisen kehittämisohjelma teemapäiviä oli viisi ja pienryhmäkoontumisia oli viisi. Maatiloilla tehtiin yhdeksän ympäristökatselmusta.

Paikallisen toiminnan alla on järjestetty kolme teemapäivää, joiden tavoitteena on ollut koota yhteen kiinnostuneita tietyn teema alle. Paikallisesti toiminnassa olevia pienryhmillä on ollut kokoontumisia viisi ja opintomatkoja kolme.

Hankkeen toimintaa on edelleen markkinoitu maataloustuottajayhdistysten puheenjohtajien ja sihteereiden neuvottelupäivillä, etenkin paikallisen toiminnan aktivoimiseksi. Samoin Tuottajayhdistysten vuosikokouksissa on edelleen kerrottu hankkeen mahdollisuuksista. Hanketta markkinoitiin myös Maaseutu Gaalan hanketorilla 18.9.2010 ja MTK:n osastolla Kone Agriassa. Muutamia

tapahtumia on järjestetty yhteistyössä Maitoa ja naudanlihaa hankkeen kanssa. Yhteistyö mm. marjanviljelijöiden ja sikatalouskerho Indeksinkin kanssa on tuottanut heidän tarpeistaan lähtevää opintotoimintaa.

Koulutushanketta rahoitetaan EU-varoin Manner-Suomen maaseutuohjelmasta.

Kosteikkosuunnitelmia on hahmoteltu Täky-koulutusten maastokäynneillä

Täky-hankkeen järjestämät koulutustilaisuudet vuonna 2010

Pvm	Paikkakunta	Tilaisuus
20.1.2010	Jyväskylä	Sukupolvenvaihdoksen veroteemapäivä
29.1.2010	Jyväskylä	Tuottava pelto
4.2. 2010	Jyväskylä	Hevostallien ympäristöhuolto
15.2. 2010	Maaninka	Yhteiskuivuri pienryhmä
16.2. 2010	Jyväskylä	Marjakasvien ympäristöystävällinen lannoitus ja kastelu
19.2. 2010	Jyväskylä	Yhteistyöpaja
24.2. 2010	Korpilahti	Työ- ja tapaturmien hallinta
25.2. 2010	Korpilahti	Työ- ja tapaturmien hallinta
15.3. 2010	Muurame	Työ- ja tapaturmien hallinta
8.4. 2010	Jämsä	Viljat ja öljykasvit
9.4. 2010	Äänekoski	Viljat ja öljykasvit
12.-21.4. 2010	Belgia-Ranska	Belgian ja Ranskan opintomatka
15.4. 2010	Jyväskylä	Uusi Luopumistuki 2011-2014
16.-18.4. 2010	Ahvenanmaa	Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan opintomatka
22.4. 2010	Saarijärvi	Kalmarin kosteikot 1
22.4. 2010	Saarijärvi	Sukupolvenvaihdoksen teemapäivä
7.5. 2010	Saarijärvi	Kalmarin kosteikot 2
21.6. 2010	Korpilahti	Marjatilojen pellonpiennarpäivä
7.-8.7. 2010	Varsinais-Suomi	Varsinais-Suomen ja Okran opintomatka
11.10. 2010	Jyväskylä	K-S maatalouden tulevaisuusseminaari
12.10. 2010	Karstula	Karstulan kosteikot I
14.-15.10. 2010	HKI-Tre	Sikatalousyrittäjien opintomatka Hki-Tre
15.10. 2010	Keuruu	Haapamäen kosteikot 1
26.10. 2010	Itä-Suomi	Marjanviljelijöiden opintoretki Itä-Suomi
26.10. 2010	Viitasaari	Työ- ja turvallisuus, Viitasaari
27.10. 2010	Viitasaari	Maatilyhtymäpäivä Viitasaari
28.10. 2010	Pohjois-Savo	Kosteikkoretki
29.10. 2010	Kinnula	Sukupolvenvaihdospäivä
3.11. 2010	Laukaa	Maatilyhtymäpäivä Laukaa
4.11. 2010	Äänekoski	Sukupolvenvaihdospäivä
16.11. 2010	Laukaa	Sukupolvenvaihdospäivä
19.11. 2010	Pihtipudas	Maatilojen tulosanalyysi
23.11. 2010	Keuruu	Luomupienvyhmä Keuruu I Luomuviljely vaihtoehtona
23.11. 2010	Saarijärvi	Sukupolvenvaihdoksen teemapäivä
25.11. 2010	Jämsä	Maatilyhtymäpäivä Jämsä
26.11. 2010	Kannonkoski	Hevostallien ympäristöhuolto
30.11. 2010	Saarijärvi	Maatilyhtymä teemapäivä
1.12. 2010	Jämsä	Sukupolvenvaihdoksen teemapäivä
7.12. 2010	Haapamäki	Luomupienvyhmä_Keuruu II Valkuaiskasvit ruokinnassa
7.12. 2010	Viitasaari	Verotili/sepa teemapäivä
16.12. 2010	Jyväskylä	Verotili/sepa teemapäivä
2010	Maatilyritykset	SPV-valmennus 36 kpl
2010	Maatilyritykset	Ympäristökatselmuksen pilotointi 9 kpl

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiö

Keski-Suomen Maataloustuottajain Säätiön hallitus kokoontui kertomusvuonna kaksi kertaa. Kesällä hallitus tutustui Äänekosken Sumiaisissa Aholan tilan metsiin. Säätiön hallitukseen kuuluivat maanviljelijä Irma Toikkanen (pj.) Pihtiputaalta (varaedustaja mv. Simo Mäkelä Kannonkoskelta), maanviljelijä Mikko Survo (varapj.) Petäjävedeltä (varaedustaja mv. Veikko Riikonen Korpilahdelta), maanviljelijä Reijo Pelto-Arvo Jämsästä (varaedustaja mv. Rauno Hyvönen Laukaasta) ja mv. Jyrki Savolainen Laukaasta (varaedustaja maanviljelijä Tiina Heinonen Luhan-gasta). Sihteerinä ja varainhoitaja toimi toiminnanjohtaja Juha Lappalainen.

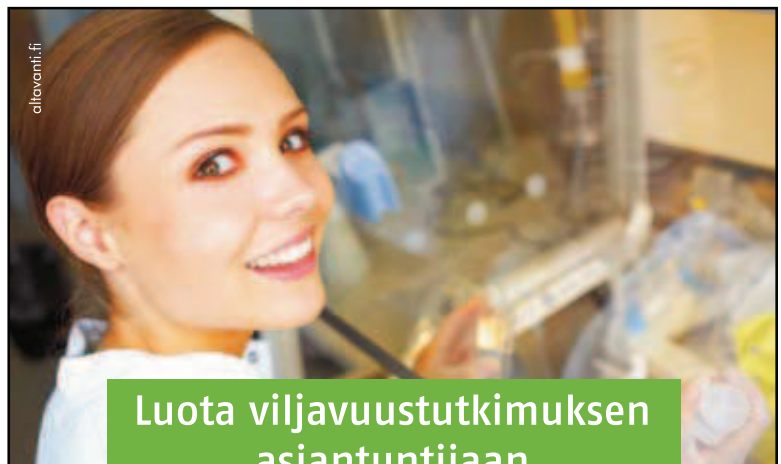
Säätiö omistaa metsää 157 ha Sumiaisissa ja Petäjävedellä. Metsät ovat hyvässä kasvukunnossa ja vuosikasvu on 865 m³. Metsäsuunnitelma on vuodelta 2006. Suunnitellut puun myynnit jäivät toteutumatta kesän myrskytuhojen takia, koska ostajilla ei myrskypuiden korjuun takia ollut kiinnostusta ostaa kuituvaltaista harvennusleimikkoo Konneveden suurten myrskytuhoalueiden läheisyydestä. Toisaalta määräaikainen verohuojennus ei koskenut säätiötä, joten siitä ei aiheutunut säätiölle painetta puun myynteihin. Päätehakkuissa puun hintataso oli kevästä syksyyn hyvä. Säätiöllä olisi myytävää lähinnä harvennuksissa. Sumiaisissa aloitettiin yhteisomistuksessa olevien maa-alueiden yhteisomistuksen purkamiseen tähtäävät toimet. Näiden yhteisosuuksien myynnillä ei ole säätiölle taloudellista merkitystä. Lisäksi Metsäliiton pääomakampanjaan osallistuttiin käyttämällä noin puolet sijoitusmahdollisuudesta C-osuuspääomaan.

Vuoden aikana myönnettiin stipendit yhdelle Pohjoisen Keski-Suomen ammattioppilaitoksessa viljelijän ammattitutkinnon suorittaneelle keski-suomalaisnuorelle, tuettiin MTK Laukaan historiikin kirjoitusta ja neljälle

4H-nuorelle, jotka kesällä 2009 hoitivat kotieläinpiha Pässinpäätä Jyväskylässä. Tämän lisäksi tuettiin MTK Keski-Suomen maaseutunurorten toimintaa käyttämällä noin kolmasosa juhluvuonna saaduista lahjoituksista sekä tuettiin MTK Keski-Suomen johtokunnan jäsenten koulutusta.

Säätiön tilinpäätös osoittaa tilikaudelta alijäämää 3 113,54 euroa. Edellisvuotta huonompi tilinpäätös johtuu toteutumatta jääneistä puukaupoista. Yleinen taloudellinen tilanne aiheuttaa edelleen haasteita tulevalle tili-

kaudelle. Korot ovat ainakin alkuvuoden alhaisella tasolla. Vuoden 2011 puukauppatilanne näyttää harvennusten osalta edellisvuosia paremmalta, mutta hintatasoa ei vielä tässä vaiheessa pysty ennustamaan, joten tulojen toteutumiseen liittyy riskejä. Taseeseen kahtena aiempina vuonna sisältynyt riski M-Realin osakemistuksesta arvosta poistui. Vaikka osakkeiden tasearvo vuoden lopussa oli vielä markkina-arvoa korkeampi, niin yhtiön taloustilanne näyttää aiempaa vakaammalta.

Luota viljavuustutkimuksen asiantuntijaan

Vuonna 2006 teetetyt viljavuustutkimukset on uusittava viimeistään vuonna 2011.

MTK:n jäsenalennukset:

maatalouden tutkimuksista -4 %, maan hivenravinnepaketeista -8 % ja metsän neulasanalyyseistä -8 %.

Perustutkimukseen sisältyy rikki (S) tai vaihtoehtoisesti natrium (Na).

Huom! Liukoinen typpi maasta max. 5 työpäivää.

Postitus 6,5 € (+alv 23 %) pakettikortilla tai asiakaspalautuksena

pätevyysalue:
www.finas.fi

Sammonkatu 8,
95700 Oulu
Puhelin (08) 514 5600

www.suomenymparistopalvelu.fi
neuvonta@suomenymparistopalvelu.fi